

ντουμάνι

ντουμάνι, το, ουσ. [<τουρκ. duman (= πυκνός καπνός)]. **1.** αποπνικτική ατμόσφαιρα σε κλειστό χώρο, όπου καπνίζουν πολλά άτομα μαζί και, γενικά, ο πολύς καπνός: «πώς βλέπετε ο ένας τον άλλον με τέτοιο ντουμάνι, ρε παιδιά! Δεν ανοίγετε και κανένα παράθυρο!». (Λαϊκό τραγούδι: *όταν θα πω αυτό το αχ, θ' αναστενάζει η πλάση, θα βγει ντουμάνι απ' την καρδιά τον κόσμο να σκεπάσει*). **2.** (στη γλώσσα των ναρκωτικών) ο καπνός που αιωρείται στην ατμόσφαιρα κάποιου κλειστού χώρου, όπου καπνίζουν χασίσι πολλά άτομα μαζί και, κατ' επέκταση, το κάπνισμα χασισιού με αργιλέ ή με τσιγάρο. (Λαϊκό τραγούδι: *βρε καπνουλού μου όμορφη σ' αρέσει το ντουμάνι και μένα τώρα παρατάς μες τον τεκέ χαρμάνη // και στο ντουμάνι του λουλά θα σπάζουμε κεφάκι για να ξεχνάμε, μάγκα μου, το κάθε μας μεράκι // γεια σου, βρε Μήτσο, στραβοκάνη που 'σαι μαστούρι απ' το ντουμάνι*).

- *δίνω ντουμάνι*, (για φωτιά) την κάνω να δυναμώσει: «έριξα κι άλλα ξύλα στο τζάκι κι έδωσα ντουμάνι στη φωτιά».

- *έγινα ντουμάνι, α.* (στη γλώσσα της αργκό) έφυγα γρήγορα, με ταχύτητα, εξαφανίστηκα, ιδίως γιατί διέβλεψα κάποιον κίνδυνο: «μόλις είδα τους μπάτσους να 'ρχονται, έγινα ντουμάνι». Από την εικόνα του καπνού που σκορπίζεται με ταχύτητα μόλις φυσήξει ο αέρας. **β.** νευρίασα πολύ, εκνευρίστηκα: «κάποια στιγμή έγινα ντουμάνι με τις βλακειές που έλεγε και τον διαολόστειλα». Από τη νευρικότητα που νιώθει κάποιος, όταν βρίσκεται αντιμέτωπος με καπνό και δυσκολεύεται να αναπνεύσει.

- *παίρνω ντουμάνι*, (για φωτιά) δυναμώνω: «με τον πρώτο αέρα που φύσηξε, πήρε ντουμάνι η φωτιά».

- *πήρα ντουμάνι*, βλ. φρ. *έγινα ντουμάνι*.

- *του 'δωσα ντουμάνι*, (στη γλώσσα της αργκό) του έδιωξα βίαια: «αφού έκανε συνέχεια κοπάνα, του 'δωσα κι εγώ ντουμάνι απ' τη δουλειά μου».